



**Οδηγός μέτρων επιχειρήσεων
για τη διαχείριση της πανδημίας**



Εισαγωγή

Η πανδημία από το νέο κοροναϊό πλήττει την τελευταία περίοδο το σύνολο σχεδόν των χωρών. Οι εκτιμήσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και των ειδικών επιστημόνων συγκλίνουν στη θέση ότι η πανδημία θα αποτελέσει μια σοβαρή δοκιμασία για την ανθρωπότητα, με δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία, την οικονομική ζωή και την κοινωνική συνοχή.

Το Σχέδιο Δράσης Επιχειρήσεων για την Αντιμετώπιση Πανδημίας COVID-19 αποτελεί την πρώτη έκδοση στις 5 Μαΐου 2020, η οποία θα αναθεωρείται και θα επικαιροποιείται με συστηματικό τρόπο από το επιστημονικό προσωπικό της GEP, με βάση τις εξελίξεις και τις κατευθυντήριες οδηγίες των αρχών.

Στην έκδοση αυτή περιέχονται στο 1^ο μέρος τα χαρακτηριστικά του COVID-19, τα μέτρα πρόληψης και τα γενικά μέσα για την αντιμετώπιση της πανδημίας, με βάση τα σημερινά δεδομένα και τις κατευθύνσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας.

Στο 2^ο μέρος της έκδοσης παρουσιάζονται τα τεχνικά μέτρα σε επίπεδο επιχείρησης, τα οποία στοχεύουν στην τήρηση κανόνων που διασφαλίζουν στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό την προστασία των εργαζομένων από το COVID-19.

Στο 3^ο μέρος της έκδοσης παρουσιάζονται τα ιατρικά μέτρα σε επίπεδο επιχείρησης, τα οποία αποτελούν συστάσεις ή υποχρεώσεις για εργαζόμενους και επιχειρήσεις, οι οποίες αποσκοπούν στην προάσπιση της δημόσιας υγείας.

Στο 2^ο και της 3^ο μέρος, θα παρατηρήσετε το σήμα , το οποίο με βάση τη χρωματική επισήμανση που λαμβάνει είναι ενδεικτικό της αναγκαιότητας του αντίστοιχου τεχνικού ή ιατρικού μέτρου. Η διαβάθμιση ακολουθεί την παρακάτω κλίμακα:



Προτεινόμενο Μέτρο



Ισχυρή Σύσταση



Υποχρεωτικό Μέτρο

Τί άλλαξε από την προηγούμενη έκδοση

Πρόκειται για την 1^η έκδοση του Σχεδίου Δράσης Επιχειρήσεων για την Αντιμετώπιση Πανδημίας COVID-19.

Εδώ θα παρουσιάζονται οι βασικές αλλαγές των μελλοντικών εκδόσεων με βάση τις εξελίξεις της πανδημίας και των οδηγιών των αρχών.

Πίνακας περιεχομένων

1^ο Μέρος: Χαρακτηριστικά COVID-19	6
Πώς ξεκίνησε η πανδημία	6
Τρόποι μετάδοσης COVID-19	6
Συμπτώματα COVID-19	6
Γενικά μέτρα πρόληψης μετάδοσης του COVID-19	7
Οδηγίες Υγιεινής Χεριών	7
Εμβόλιο	9
Θεραπεία	9
2^ο Μέρος: Τεχνικά μέτρα σε επίπεδο επιχείρησης έναντι COVID-19	10
Αποστάσεις και εργονομία	10
Έλεγχος προσέλευσης τρίτων	12
Κανόνες λειτουργίας ιδιωτικών επιχειρήσεων	12
Περιβαλλοντικά μέτρα	15
Οδηγίες και καλές πρακτικές για ταμεία & σημεία εξυπηρέτησης	15
Οδηγίες για χρήση ανελκυστήρων	16
Οδηγίες για χώρους υγιεινής και εστίασης	16
Οδηγίες για χώρους στάθμευσης	16
Οδηγίες για κλιματισμό και αερισμό	17
3^ο Μέρος: Ιατρικά μέτρα σε επίπεδο επιχείρησης έναντι COVID-19	18
Διαχείριση εργαζόμενου που εκείνος ή τα οικεία πρόσωπα έχουν συμπτώματα	18
Διαχείριση εργαζομένων ασυμπτωματικών με ιστορικό ταξιδιού σε περιοχές με συνεχιζόμενη μετάδοση του ιού ή με ιστορικό στενής επαφής με επιβεβαιωμένο κρούσμα λοίμωξης από τον κοροναϊό COVID-19, εντός των προηγούμενων 14 ημερών	18
Διαχείριση εργαζόμενου που εμφανίζει συμπτώματα κατά τη διάρκεια εργασίας του	18
Ειδικά μέτρα πρόληψης της διασποράς - Παρακολούθηση της υγείας των εργαζομένων	19
Ευπαθείς Ομάδες	19
Εγκυμονούσες εργαζόμενες	20
Αυτοαξιολόγηση υγείας	20
Έντυπο αυτο-αξιολόγησης επιχείρησης αναφορικά με τη λήψη μέτρων πρόληψης της διάδοσης του κορωνοϊού SARS-COV-2	21
Θερμομέτρηση σε χώρους εργασίας	21
Ενημέρωση εργαζομένων	21
Μέτρα ατομικής υγιεινής και μέσα ατομικής προστασίας	22
Υποχρεώσεις εργαζομένων	22
Παραλαβή δεμάτων	23

Χειρισμός χρημάτων	23
Χρήση γαντιών	23
Χρήση μάσκας	24
Είδη масκών	25
Οδηγίες για ασφαλή χρήση μάσκας	26
Οδηγίες για τον περιβαλλοντικό καθαρισμό μη υγειονομικών μονάδων που έχουν εκτεθεί στον ιό SARS-CoV-2	26
Διευκρινίσεις για τον περιβαλλοντικό καθαρισμό μη υγειονομικών μονάδων που έχουν εκτεθεί στον ιό SARS-CoV-2	28
Παράρτημα 1	29
Παράρτημα 2	31
Παράρτημα 3	32
Παράρτημα 4	34

1^ο Μέρος: Χαρακτηριστικά COVID-19

Πώς ξεκίνησε η πανδημία

Στην πόλη Wuhan, επαρχία Hubei, στην Κίνα, εμφανίστηκε συρροή κρουσμάτων πνευμονίας. Στις 9 Ιανουαρίου 2020 οι υγειονομικές αρχές της Κίνας ανακοίνωσαν ότι πρόκειται για νέο στέλεχος κοροναϊού (2019-nCoV). Η πανδημία εμφανίστηκε και εξαπλώθηκε και στην Ελλάδα από τις 26 Φεβρουαρίου 2020 και έπειτα. Η πλειοψηφία των κρουσμάτων που σημειώθηκαν τις πρώτες ημέρες σχετιζόταν με ανθρώπους που ταξίδεψαν σε ενδημική χώρα, καθώς και επαφές των ατόμων αυτών, ενώ αργότερα υπήρχε συνεχιζόμενη μετάδοση στην κοινότητα.

Τρόποι μετάδοσης COVID-19

Παρόλο που ο ιός προέρχεται από τα ζώα, μεταδίδεται από άνθρωπο σε άνθρωπο. Η μετάδοση θεωρείται ότι γίνεται κυρίως μέσω του αναπνευστικού με σταγονίδια από το φτέρνισμα, το βήχα ή την εκπνοή. Ένα περιστατικό θεωρείται περισσότερο μεταδοτικό όταν εμφανίζει συμπτώματα, αλλά θα μπορούσε να είναι μεταδοτικό και στην ασυμπτωματική φάση. Δεν γνωρίζουμε το ποσοστό των ασυμπτωματικών κρουσμάτων, ούτε τον ακριβή ρόλο που παίζουν στη μετάδοση του SARS-CoV-2, πιθανολογείται όμως πως είναι μικρότερο από αυτό των συμπτωματικών περιπτώσεων της νόσου. Ο κοροναϊός μεταδίδεται εύκολα και σταθερά και διασπείρεται στην κοινότητα. Διασπορά στην κοινότητα σημαίνει εμφάνιση επιβεβαιωμένων κρουσμάτων για τα οποία δεν είναι γνωστή η πηγή μετάδοσης.

Συμπτώματα COVID-19

Ο COVID-19 επηρεάζει τους ανθρώπους με διαφορετικούς τρόπους. Τα περισσότερα μολυσμένα άτομα θα εμφανίσουν ήπια έως μέτρια συμπτώματα, με πιο συχνά τα παρακάτω:

- Πυρετός
- Κόπωση
- Ξηρός βήχας

Λιγότερο συχνά, μερικοί άνθρωποι μπορεί να έχουν τα παρακάτω συμπτώματα:

- Πόνους στο σώμα
- Πονοκέφαλο
- Πονόλαιμο
- Διάρροια
- Κόκκινα ή ερεθισμένα μάτια
- Απώλεια γεύσης ή όσφρησης
- Εξάνθημα στο δέρμα
- Αποχρωματισμός σε δάκτυλα χεριών ή ποδιών

Σοβαρά συμπτώματα που απαιτούν άμεση ιατρική φροντίδα περιλαμβάνουν:

- Δύσπνοια ή δυσκολία στην αναπνοή
- Πόνος στο στήθος ή πίεση
- Απώλεια δυνατότητας ομιλίας ή κίνησης

!

Εάν κανείς εμφανίσει οποιοδήποτε από αυτά τα συμπτώματα, πρέπει να αναζητήσει αμέσως ιατρική φροντίδα. Τα συμπτώματα είναι συνήθως ήπια και αρχίζουν σταδιακά. Μερικά άτομα μπορεί να μολυνθούν, αλλά έχουν μόνο πολύ ήπια συμπτώματα. Τα περισσότερα άτομα (περίπου 80%) αναρρώνουν από την ασθένεια χωρίς να χρειάζονται νοσοκομειακή περίθαλψη. Τα ηλικιωμένα άτομα και τα άτομα με υποκείμενα ιατρικά προβλήματα όπως η υψηλή αρτηριακή πίεση, οι παθήσεις της καρδιάς και των πνευμόνων, ο διαβήτης ή ο καρκίνος, διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο εμφάνισης σοβαρής νόσου. Ωστόσο, οποιοσδήποτε μπορεί να μολυνθεί από τον COVID-19 και να αρρωστήσει σοβαρά. Ακόμη και άτομα με πολύ ήπια συμπτώματα του COVID-19 μπορούν να μεταδώσουν τον ιό.

Γενικά μέτρα πρόληψης μετάδοσης του COVID-19

- Υγιεινή των χεριών
Συχνό πλύσιμο των χεριών με σαπούνι και νερό για τουλάχιστον 20 δευτερόλεπτα. Αν τα χέρια δεν είναι εμφανώς λερωμένα, μπορεί να χρησιμοποιηθεί εναλλακτικά αλκοολούχο διάλυμα. Η χρήση γαντιών δεν υποκαθιστά την υγιεινή των χεριών.
- Σχολαστική τήρηση των μέτρων υγιεινής, και συγκεκριμένα κάλυψη του στόματος και της μύτης με χαρτομάντηλο κατά το βήχα ή φτέρνισμα και αποφυγή επαφής των χεριών με το στόμα, τη μύτη ή τα μάτια.
- Αποφυγή επαφής με ασθενείς που έχουν συμπτώματα του αναπνευστικού
- Χρήση μάσκας σύμφωνα με τις οδηγίες
- Αποφυγή συγχρωτισμού
- Τήρηση ενδεικνυόμενης απόστασης (2 μέτρα)
- Αποφυγή κοινής χρήσης αντικειμένων με άλλα άτομα όσο αυτό είναι εφικτό

Οδηγίες Υγιεινής Χεριών

Το πλύσιμο των χεριών είναι ένας από τους καλύτερους τρόπους προστασίας από λοιμώξεις. Τα καθαρά χέρια μπορούν να περιορίσουν τη διάδοση των μικροβίων και των ιών από το ένα άτομο στο άλλο σε ολόκληρη την κοινότητα – από το σπίτι και το χώρο εργασίας σας μέχρι τα σχολεία και τους χώρους παροχής υγείας.

Οι καθημερινές δραστηριότητες στις οποίες θα πρέπει να εφαρμόσουμε την Υγιεινή των Χεριών πλένοντας τα χέρια μας με νερό και σαπούνι είναι οι παρακάτω:

- Πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την προετοιμασία του φαγητού
- Πριν τη λήψη γεύματος
- Πριν και μετά τη φροντίδα ασθενή που εμφανίζει έμετο ή διάρροια ή συμπτώματα από το αναπνευστικό
- Πριν και μετά τη φροντίδα τραύματος
- Μετά τη χρήση της τουαλέτας

- Μετά την αλλαγή πάνας ή τον καθαρισμό ενός παιδιού που έχει χρησιμοποιήσει την τουαλέτα
- Μετά από φτάρνισμα ή βήχα
- Μετά την επαφή με ζώο, ζωοτροφές ή ζωικά απόβλητα
- Μετά το χειρισμό τροφών για ζώα συντροφιάς ή ζώων συντροφιάς
- Μετά την επαφή με απορρίμματα
- Μετά από επαφή με άτομο που εμφανίζει συμπτώματα αναπνευστικού
- Μετά από επαφή με οποιαδήποτε επιφάνεια πιθανώς επιμολυσμένη

*Όταν πλένετε τα χέρια
σας με νερό και
σαπούνι*

1. Βρέξτε τα χέρια σας με καθαρό, τρεχούμενο νερό (ζεστό ή κρύο), κλείστε τη βρύση και εφαρμόστε σαπούνι
2. Απλώστε το σαπούνι σε όλη την επιφάνεια των χεριών σας, ανάμεσα στα δάχτυλά σας και κάτω από τα νύχια σας
3. Τρίψτε καλά τα χέρια σας με έμφαση στα σημεία που προαναφέραμε για τουλάχιστον 20 δευτερόλεπτα
4. Ξεπλύνετε τα χέρια σας καλά κάτω από καθαρό, τρεχούμενο νερό
5. Στεγνώστε τα χέρια σας χρησιμοποιώντας καθαρή πετσέτα, ή χειροπετσέτα μίας χρήσης ή στεγνώστε με αέρα.
6. Αποφύγετε να κλείσετε τη βρύση με τα καθαρά χέρια, χρησιμοποιήστε τη χειροπετσέτα, ειδικά όταν βρίσκεστε εκτός σπιτιού

Εναλλακτικά, χρησιμοποιήστε αντισηπτικό διάλυμα (με τουλάχιστον 60% αλκοόλης) όταν δεν μπορείτε να πλύνετε τα χέρια σας με σαπούνι και νερό. Η χρήση του αντισηπτικού διαλύματος μπορεί να μειώσει πολύ γρήγορα τον αριθμό των μικροβίων στα χέρια μας, ωστόσο δεν είναι τόσο αποτελεσματικό όταν τα χέρια είναι εμφανώς λερωμένα και δεν είναι το ίδιο αποτελεσματικό για όλα τα μικρόβια.

Ακολουθήστε τα ακόλουθα βήματα όταν πλένετε τα χέρια σας με αλκοολούχο αντισηπτικό διάλυμα:

1. Εφαρμόστε την κατάλληλη ποσότητα διαλύματος στην παλάμη του ενός χεριού
2. Απλώστε το διάλυμα σε όλη την επιφάνεια των χεριών σας, ανάμεσα στα δάχτυλά σας και κάτω από τα νύχια σας
3. Τρίψτε καλά τα χέρια σας με έμφαση στα σημεία που προαναφέραμε περίπου για 20 δευτερόλεπτα

Εμβόλιο

Δεν υπάρχει προς το παρόν διαθέσιμο εμβόλιο για το COVID-19. Η ανάπτυξή του θα χρειαστεί αρκετό χρόνο, ωστόσο οι φαρμακευτικές εταιρείες και τα ερευνητικά εργαστήρια σε όλον τον κόσμο εργάζονται συνεχώς και δοκιμάζουν πιθανά εμβόλια. Πάντως θα χρειαστούν μήνες ίσως ακόμα και χρόνια για να γίνει ευρεία χρήση ενός εμβολίου, διότι είναι απαραίτητο να γίνουν εξαντλητικοί έλεγχοι και κλινικές δοκιμές για την επιβεβαίωση της αποτελεσματικότητας αλλά και της ασφάλειας. Οι κλινικές αυτές δοκιμές έχουν 3 φάσεις: στην 1η κάποιες δεκάδες εθελοντών εμβολιάζονται και ελέγχονται, στη 2η φάση εμβολιάζονται κάποιες εκατοντάδες σε μέρος που έχει πληγεί έντονα οπότε ελέγχεται η αποτελεσματικότητα στον πεδίο και στην 3η φάση γίνεται το ίδιο αλλά σε χιλιάδες ανθρώπων.

Θεραπεία

Δεν υπάρχει ειδική θεραπεία για τη νόσο. Η θεραπεία είναι συμπτωματική με στόχο την ανακούφιση των συμπτωμάτων. (π.χ. πυρετός, δυσκολία στην αναπνοή). Η διεθνής βιβλιογραφία για τη χρήση αντιιικών κατά του νέου ιού είναι πολύ περιορισμένη και προέρχεται σχεδόν αποκλειστικά από την Κίνα.

2^ο Μέρος: Τεχνικά μέτρα σε επίπεδο επιχείρησης έναντι COVID-19

Αποστάσεις και εργονομία

Στο πλαίσιο της λειτουργίας ή επαναλειτουργίας εργασιακών χώρων, η εφαρμογή των παρακάτω οδηγιών απόστασης και εργονομίας συμβάλλει σημαντικά στη δημιουργία ενός ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος.

➤ Σε κάθε περίπτωση πρέπει να τηρείται για τους εργαζόμενους απόσταση **1,5 μέτρων μεταξύ των θέσεων εργασίας** (2 μέτρα για χώρους εστίασης και κομμωτήρια κέντρα αισθητικής) καθώς και εφαρμογή ειδικών προβλέψεων πυκνότητας (τετραγωνικά μέτρα χώρου ανά άτομο) ανάλογα την χρήση του χώρου. ➤ Ιδιαίτερα σημαντική είναι η διευκόλυνση για την **υγιεινή των χεριών με σχολαστικό πλύσιμο**, δηλαδή με σαπούνι και νερό ή αντισηπτικό ή εναλλακτικά με χρήση 60% αλκοολούχου διαλύματος. ➤ **Η τοποθέτηση αντισηπτικών** (ενδεδειγμένα με φωτοκύτταρο) σε διάφορα σημεία, όπως είσοδος σε κοινόχρηστους χώρους, είσοδος και έξοδος από χώρους υγιεινής, διαδρόμους, εκατέρωθεν των εσωτερικών πορτών σε διαδρόμους είναι απαραίτητη. ➤ **Η ανάρτηση ενημερωτικών πινακίδων** με πληροφορίες και οδηγίες είναι ένα ιδιαίτερα σημαντικό μέτρο, που βοηθά σημαντικά στη συμμόρφωση των εργαζομένων, των επισκεπτών ή των πελατών με τις ενδεδειγμένες πρακτικές στο χώρο εργασίας. ➤ Για την **αποφυγή συγχρωτισμού**, συνιστάται η δημιουργία ενός σχεδίου κυκλοφορίας εντός των χώρων με μονοδρόμηση όπου είναι εφικτό, λαμβάνοντας υπόψη την παραγωγική διαδικασία. ➤ Εφόσον είναι εφικτό, τα **ενδύματα** (πανωφόρια- μπουφάν) να τα παίρνει κάθε εργαζόμενος στο γραφείο του ή να τοποθετούνται σε καλά αεριζόμενους χώρους χωρίς να στοιβάζονται και να έρχονται σε επαφή μεταξύ τους

❗ Ειδικότερα για τις αποστάσεις και το μέγιστο αριθμό ατόμων σε χώρους, με βάση της έκταση σε τετραγωνικά μέτρα (τ.μ.), τα τεχνικά μέτρα συγκεντρώνονται στον παρακάτω πίνακα (ο πλήρης πίνακας βρίσκεται στο [Παράρτημα 1](#)):

Χώρος	Απόσταση: Όλοι	Τετραγωνικά / Αριθμός ατόμων
Γραφεία	1,5 m μεταξύ ατόμων	1 άτομο ανά 10 τ.μ.
Σχολεία, Πανεπιστήμια, Φροντιστήρια	1,5 m μεταξύ ατόμων	Οδηγίες από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
Χώροι Λατρείας	1,5 m μεταξύ ατόμων	1 άτομο ανά 10 τ.μ.
Εστίαση (εξωτερικός χώρος)	2,0 m μεταξύ τραπεζιών	1 πελάτης ανά 3 τ.μ. εξωτερικού χώρου Έως 4 άτομα ανά τραπέζι
Καταστήματα (σούπερ μάρκετ / καταστήματα τροφίμων)	1,5 m μεταξύ ατόμων	1 πελάτης ανά 15 τ.μ.
Ανελκυστήρες	40% πληρότητα	Χρήση μόνο για ΑΜΕΑ, ευάλωτες ομάδες και μεταφορά εμπορευμάτων όπου υπάρχουν κυλιόμενες σκάλες
Λοιποί ανοιχτοί χώροι	1,5 m μεταξύ ατόμων	
Νοσοκομεία, ιατρεία, διαγνωστικά κέντρα	1,5 m μεταξύ ατόμων	
Καταστήματα (λιανικής κ.α.) *	1,5 m μεταξύ ατόμων	4 άτομα ≤20 τ.μ. 4 άτομα +1 ανά 10 τ.μ. για την επιφάνεια από 20 έως 100 τ.μ. 12 άτομα +1 ανά 15 τ.μ. για την επιφάνεια >100 τ.μ.
Κομμωτήρια, Κέντρα αισθητικής	2 m μεταξύ των θέσεων εργασίας	4 άτομα ≤20 τ.μ. 4 άτομα +1 ανά 10 τ.μ. για την επιφάνεια από 20 έως 100 τ.μ. 12 άτομα +1 ανά 15 τ.μ. για την επιφάνεια >100 τ.μ.
* Ειδικοί κανόνες για τα πρακτορεία ΟΠΑΠ, θα συγκεκριμενοποιηθούν για τις 11 Μαΐου και μετά		Σε καταστήματα άνω των 300 τ.μ. που αναπτύσσονται σε επίπεδα ισχύει το κριτήριο επιπέδων, ήτοι 1 άτομο ανά 10 τ.μ. ανά όροφο

➤ Επιπλέον των ανωτέρω οι επιχειρήσεις μπορούν να προβαίνουν σε μέτρα, όπως ενδεικτικά:

- Εξέταση της εισαγωγής τρόπων οργάνωσης του χρόνου εργασίας, σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία, για τη σταδιακή προσέλευση και αποχώρηση των

εργαζομένων, ώστε να περιοριστεί ο αριθμός των εργαζομένων που βρίσκονται στο χώρο εργασίας, αλλά και ο συνωστισμός στα μέσα μαζικής μεταφοράς.

- Εξέταση της υιοθέτησης μεθόδων οργάνωσης της εργασίας, σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένης της εξ αποστάσεως εργασίας, στο βαθμό που αυτό είναι οργανωτικά και τεχνικά εφικτό (π.χ. με χρήση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών, κ.λπ.).
- Αναδιοργάνωση θέσεων εργασίας ή τροποποίηση παραγωγικής διαδικασίας ή λήψη τεχνικών μέτρων, στις περιπτώσεις που οι θέσεις εργασίας γειτνιάζουν μεταξύ τους ή με τις θέσεις πελατών - εξυπηρετούμενων, συνεργατών κ.λπ., όπως π.χ. η τοποθέτηση προστατευτικών διαχωριστικών τύπου π.χ. Plexiglas, οριοθέτηση χώρου με ταινία, σήμανση στο έδαφος προς υπενθύμιση της απαιτούμενης απόστασης ασφάλειας κ.λπ.
- Πραγματοποίηση συνεργασιών και εκδηλώσεων (σεμινάρια, ημερίδες, συμπόσια κ.λπ.) με εναλλακτικούς τρόπους (όπως π.χ. τηλεφωνική επικοινωνία, e-mail, τηλεδιάσκεψη κ.λπ.) στον βαθμό που είναι εφικτό. Στην περίπτωση που δεν είναι εφικτό οι συναντήσεις να γίνονται με τον ελάχιστο αριθμό ατόμων σε καλά αεριζόμενο χώρο και με τη μεγαλύτερη οικονομία χρόνου.
- Ρύθμιση της πρόσβασης σε κοινόχρηστους χώρους όπως π.χ. χώροι διαλειμμάτων, ανάπαυσης, αποδυτήρια, λουτρά, τουαλέτες, χώροι εστίασης εντός της επιχείρησης, κ.λπ., με στόχο την αποφυγή συνωστισμού και την τήρηση του κριτηρίου της ασφαλούς απόστασης.

➤ Στο πλαίσιο επαναλειτουργίας επιχείρησης που είχε ανασταλεί η λειτουργία της είτε με κρατική εντολή είτε αυτοβούλως, και εφόσον απαιτείται η λήψη μέτρων αναδιοργάνωσης της εργασίας και αναδιάταξης των εργασιακών χώρων, αυτά πρέπει να έχουν υλοποιηθεί, κατά το δυνατόν, πριν την επάνοδο του συνόλου των εργαζομένων.

Έλεγχος προσέλευσης τρίτων

➤ Ο εργοδότης υποχρεούται να επιβλέπει/ρυθμίζει την προσέλευση τρίτων (π.χ. πελατών, συνεργατών, διανομέων, κ.λπ.) στο χώρο εργασίας, ώστε να αποφεύγεται ο συνωστισμός και να εξασφαλίζεται η τήρηση των απαιτούμενων αποστάσεων και η χρήση μέσων προστασίας (π.χ. μάσκες), σύμφωνα με τις κατά περίπτωση ειδικές οδηγίες/κατευθύνσεις του ΕΟΔΥ της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας Δημόσιας Υγείας και αποφάσεις αρμοδίων φορέων.

Κανόνες λειτουργίας ιδιωτικών επιχειρήσεων

➤ Στους **χώρους γραφείων**, διοικητικών και άλλων υπηρεσιών των ιδιωτικών επιχειρήσεων πάσης φύσεως που παραμένουν σε λειτουργία, τηρείται ελάχιστη απόσταση 1,5 μέτρου μεταξύ των εργαζομένων, όπως επίσης ελάχιστη αναλογία ενός (1) ατόμου ανά 10 τ.μ. ➤ Στις **ιδιωτικές επιχειρήσεις**, η λειτουργία των οποίων δεν έχει απαγορευθεί στο πλαίσιο των έκτακτων μέτρων αντιμετώπισης του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, οι διοικήσεις τους οφείλουν να διασφαλίζουν την τήρηση, κατά την προσέλευση των καταναλωτών, των ακόλουθων αποστάσεων:

Επιχειρήσεις/ΚΑΔ	Τετραγωνικά μέτρα επιφάνειας κυρίως χώρου (πλην βοηθητικών χώρων)	Πληθυσμός ατόμων (μικτός αριθμός: εργαζόμενοι & πελάτες)
- Λιανικό εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιφερειακών μονάδων υπολογιστών και λογισμικού σε εξειδικευμένα καταστήματα/47.41 - Λιανικό εμπόριο τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα/47.42 - Λιανικό εμπόριο βιβλίων σε εξειδικευμένα καταστήματα/47.61 - Λιανικό εμπόριο εφημερίδων και γραφικής ύλης σε εξειδικευμένα καταστήματα/47.62 - Λιανικό εμπόριο αθλητικού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα/47.64 - Λιανικό εμπόριο λουλουδιών, φυτών, σπόρων, λιπασμάτων, ζώων συντροφιάς και σχετικών ζωοτροφών σε εξειδικευμένα καταστήματα/47.76 - Δραστηριότητες κομμωτηρίων, κουρείων και κέντρων αισθητικής/96.02 - Υπηρεσίας γυαλίσματος υποδημάτων/96.09.19.08 - Καταστήματα οπτικών και καταστημάτων πώλησης ακουστικών βαρηκοΐας	Έως 20 τ.μ	4 άτομα
	Από 20 τ.μ. έως 100 τ.μ.	4 άτομα + 1 άτομο ανά 10 τ.μ. για την επιφάνεια άνω των 20 έως 100 τ.μ.
	Άνω των 100 τ.μ.	12 άτομα + 1 άτομο ανά 15 τ.μ. για την επιφάνεια άνω των 100 τ.μ.
	Άνω των 300 τ.μ.	1 άτομο ανά 10 τ.μ. ανά όροφο
Άλλες επιχειρήσεις που παραμένουν σε λειτουργία, όπως επιχειρήσεις τροφίμων (υπεραγορές [super markets], παντοπωλεία, ιχθυοπωλεία, φούρνοι, ζαχαροπλαστεία), φαρμακεία, πρατήρια υγρών καυσίμων, συνεργεία αυτοκινήτων	Υποχρεωτική η αναλογία του ενός ατόμου ανά 15 τ.μ. και ελάχιστη απόσταση ενάμιση (1,5) μέτρου μεταξύ τους Διασφάλιση του μη σχηματισμού ουράς άνω των πέντε (5) ατόμων	
Επιχειρήσεις/ΚΑΔ	Ειδικές απαιτήσεις	
- Λιανικό εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιφερειακών μονάδων υπολογιστών και λογισμικού σε εξειδικευμένα καταστήματα/47.41 - Λιανικό εμπόριο τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα/47.42 - Λιανικό εμπόριο βιβλίων σε εξειδικευμένα καταστήματα/47.61 - Λιανικό εμπόριο εφημερίδων και γραφικής ύλης σε εξειδικευμένα καταστήματα/47.62 - Λιανικό εμπόριο αθλητικού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα/47.64 - Λιανικό εμπόριο λουλουδιών, φυτών, σπόρων, λιπασμάτων, ζώων συντροφιάς και σχετικών ζωοτροφών σε εξειδικευμένα καταστήματα/47.76 - Υπηρεσίας γυαλίσματος υποδημάτων/ 96.09.19.08 - Καταστήματα οπτικών και καταστημάτων πώλησης ακουστικών βαρηκοΐας	Τήρηση απόστασης ενάμιση (1,5) μέτρου μεταξύ των ατόμων Αν η χρήση ανελκυστήρων θεωρηθεί αναγκαία, η πληρότητα σε σχέση με το επιτρεπόμενο όριο δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 40% Σε περίπτωση ύπαρξης κυλιόμενων κλιμάκων, δεν επιτρέπεται η χρήση ανελκυστήρα παρά μόνο σε άτομα με αναπηρία, σε ηλικιωμένους ή για σκοπούς τροφοδοσίας	
Δραστηριότητες κομμωτηρίων, κουρείων και κέντρων αισθητικής/96.02	Απόσταση δύο (2) μέτρων μεταξύ θέσεων εργασίας	

	Οι πελάτες προσέρχονται μόνο κατόπιν ραντεβού μέσω τηλεφώνου και ηλεκτρονικών μέσων Οι επιχειρήσεις οφείλουν να τηρούν κατάλογο με τα ραντεβού των πελατών, ο οποίος επιδεικνύεται στα ελεγκτικά όργανα Υποχρεωτική χρήση μη ιατρικής μάσκας προστασίας για το προσωπικό
Υπηρεσίες τεχνικού ελέγχου οχημάτων οδικών μεταφορών/71.20	Οι πελάτες, κάτοχοι επιβατικών ιδιωτικής χρήσης αυτοκινήτων και μοτοσικλετών, προσέρχονται μόνο κατόπιν ραντεβού μέσω τηλεφώνου και ηλεκτρονικών μέσων Η προσέλευση πελατών, κατόχων φορτηγών αυτοκινήτων και λεωφορείων, είναι δυνατή και χωρίς προγραμματισμένο ραντεβού μέσω τηλεφώνου και ηλεκτρονικών μέσων Οι επιχειρήσεις οφείλουν να τηρούν κατάλογο με τα ραντεβού, ο οποίος επιδεικνύεται στα ελεγκτικά όργανα Υποχρεωτική χρήση μη ιατρικής μάσκας προστασίας για το προσωπικό
Επιχειρήσεις τροφίμων (όπως υπεραγορές [super markets], παντοπωλεία, ιχθυοπωλεία, φούρνοι, ζαχαροπλαστεία)	Υποχρεωτική χρήση μη ιατρικής μάσκας προστασίας για το προσωπικό που διαχειρίζεται μη τυποποιημένα τρόφιμα
Επιχειρήσεις/ΚΑΔ	Ωράριο λειτουργίας
- Λιανικό εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιφερειακών μονάδων υπολογιστών και λογισμικού σε εξειδικευμένα καταστήματα/47.41 - Λιανικό εμπόριο τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα/47.42 - Λιανικό εμπόριο βιβλίων σε εξειδικευμένα καταστήματα/47.61 - Λιανικό εμπόριο εφημερίδων και γραφικής ύλης σε εξειδικευμένα καταστήματα/47.62 - Λιανικό εμπόριο αθλητικού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα/47.64 - Λιανικό εμπόριο λουλουδιών, φυτών, σπόρων, λιπασμάτων, ζώων συντροφιάς και σχετικών ζωοτροφών σε εξειδικευμένα καταστήματα/47.76 - Υπηρεσίες γυαλίσματος υποδημάτων/ 96.09.19.08	Έναρξη λειτουργίας: 10 π.μ. για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε Αττική (πλην νήσων) και στο πολεοδομικό συγκρότημα Θεσσαλονίκης
Δραστηριότητες κομμωτηρίων, κουρείων και κέντρων αισθητικής/96.02	Δυνατότητα λειτουργίας τις καθημερινές από 7 π.μ. έως 10 μ.μ. και το Σάββατο από 7 π.μ. έως 9 μ.μ.



Περιβαλλοντικά μέτρα

➤ Τα περιβαλλοντικά μέτρα θεωρούνται απαραίτητα για τον περιορισμό της διασποράς του ιού και περιλαμβάνουν τα εξής:

- τον επαρκή αερισμό των εργασιακών χώρων και την τακτική συντήρηση των συστημάτων εξαερισμού – κλιματισμού. Ιδιαίτερη σημασία έχει ο φυσικός αερισμός των χώρων.
- τον καθαρισμό με απορρυπαντικά ή απολυμαντικά, τακτικά και οπωσδήποτε κατά την αλλαγή βάρδιας:
 - των υποδομών και των επιφανειών των χώρων εργασίας (δάπεδο, πόμολα, κουπαστές διακόπτες, κ.λπ.)
 - των κοινόχρηστων χώρων όπως χώροι διαλειμμάτων – ανάπαυσης, αποδυτήρια, τουαλέτες, λουτρά κ.λπ.
 - του εξοπλισμού εργασίας καθώς και των εργαλείων, συσκευών και αντικειμένων που χρησιμοποιούνται (τηλέφωνα, πληκτρολόγια, τηλεχειριστήρια, ανελκυστήρες, ανυψωτήρες κ.λπ.).
- την απολύμανση, σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΟΔΥ, χώρων όπου έχει εντοπιστεί πιθανό ή επιβεβαιωμένο κρούσμα της λοίμωξης COVID-19.
- τη διάθεση και την τοποθέτηση σκεπαστών κάδων απορριμμάτων, όπου θα απορρίπτονται αμέσως μετά τη χρήση του τα ΜΑΠ μιας χρήσης, καθώς και τα μαντιλάκια, χειροπετσέτες ή άλλα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για την απολύμανση των επιφανειών εργασίας, καθώς και είδη προσωπικής υγιεινής
- το συχνό καθαρισμό των ενδυμάτων εργασίας (φόρμες, ποδιές κ.λπ.) και των συνήθων μέσων ατομικής προστασίας που χορηγούνται (κράνη και υποδήματα ασφαλείας, γυαλιά, μέσα προστασίας της ακοής, άρβυλα κ.λπ.), καθώς και την ασφαλή αποθήκευσή τους. Επισημαίνεται η μέριμνα για αυστηρά προσωπική χρήση των συνήθων ΜΑΠ.

Οδηγίες και καλές πρακτικές για ταμεία & σημεία εξυπηρέτησης

➤ Οι βασικές οδηγίες περιλαμβάνουν την τήρηση απόστασης 1,5 μέτρων (2 μέτρα σε χώρους εστίασης- και δραστηριότητες κομμωτηρίων, κουρείων) και την αυστηρή εφαρμογή της υγιεινής των χεριών με σχολαστικό πλύσιμο (σαπούνι και νερό ή αντισηπτικό ή αλκοολούχο διάλυμα).

➤ Συμπληρωματικά, η τοποθέτηση αντισηπτικού και στον ταμεία και στην θέση του πελάτη, η διαγράμμιση δαπέδου για την οριοθέτηση αποστάσεων, η σύσταση χρήσης ανέπαφων καρτών όπου απαιτείται πληρωμή, ➤ καθώς και η τοποθέτηση plexiglass σε ύψος 2 μέτρων, με άνοιγμα επικοινωνίας που βρίσκεται κάτω από το ύψος του κεφαλιού του εργαζόμενου, αποτελούν ιδιαίτερα σημαντικά μέτρα που ενισχύουν επιπλέον την αίσθηση ασφάλειας σε εργαζόμενους αλλά και πελάτες.

Οδηγίες για χρήση ανελκυστήρων

✘ Συνιστάται η μη χρήση ανελκυστήρων, ενώ όπου δεν μπορεί να αποφευχθεί η χρήση, η είσοδος και χρήση πρέπει να γίνεται μόνο με την χρήση масκών και με πληρότητα έως **40% σε σχέση με το επιτρεπόμενο όριο** του εκάστοτε ανελκυστήρα. Σε περίπτωση ύπαρξης κυλιόμενων κλιμάκων, δεν επιτρέπεται η χρήση ανελκυστήρα παρά μόνο σε άτομα με αναπηρία, σε ηλικιωμένους ή για σκοπούς τροφοδοσίας. ✘ Η διάθεση αντισηπτικών διαλυμάτων στην είσοδο και έξοδο του ανελκυστήρα συμβάλλει σημαντικά στη μείωση της δυνατότητας διασποράς που σχετίζεται με τη χρήση του ανελκυστήρα.

Οδηγίες για χώρους υγιεινής και εστίασης

✘ Στο πλαίσιο της λειτουργίας ενός εργασιακού χώρου απαιτείται **αύξηση της συχνότητας καθαρισμού και απολύμανσης, τοποθέτηση καλαθιών απορριμμάτων με ποδοπλήκτρο και κάλυμμα**, καθώς και προσεκτική **εφαρμογή της υγιεινής των χεριών** με σχολαστικό πλύσιμο (σαπούνι και νερό ή αντισηπτικό αλκοολούχο διάλυμα). ✘ Επίσης, συνιστάται η τοποθέτηση συσκευών λειτουργίας χωρίς επαφή (μπαταρίες με φωτοκύτταρο, στεγνωτήρες χεριών, κλειστές θήκες για το χαρτί υγείας), καθώς και η δημιουργία διαδικασίας ετεροχρονισμού στην χρήση κυλικείων και χώρων εστίασης.

✘ Ειδικότερα για τα αποχωρητήρια, υπάρχει σύσταση στους χρήστες του κτιρίου να **εκκενώνουν τις λεκάνες αποχωρητηρίου με κλειστό το καπάκι**. Με τον τρόπο αυτό επιδιώκεται ο περιορισμός της μετάδοσης μέσω του αερολύματος από την τουαλέτα κατά τη στιγμή της εκκένωσης. ✘ Η **λειτουργία των ανεμιστήρων των χώρων αποχωρητηρίου (WC)** θα πρέπει να είναι συνεχής, ενώ στην περίπτωση όπου η λειτουργία του ανεμιστήρα είναι συνδεδεμένη με τη λειτουργία του διακόπτη φωτισμού, θα πρέπει να αποσυνδεθεί, εφόσον αυτό είναι εφικτό.

Οδηγίες για χώρους στάθμευσης

✘ Στους κλειστούς χώρους συνιστάται να μειωθούν οι θέσεις ώστε να **υπάρχει 1 έως 2 θέσεις κενές ανάμεσα σε κάθε ζεύγος σταθμευμένων οχημάτων**. ✘ Επίσης, όλα τα οχήματα προτείνεται να σταθμεύονται με τον ίδιο προσανατολισμό (το μπροστινό μέρος προς τον διάδρομο κίνησης).



Οδηγίες για κλιματισμό και αερισμό

➤ Είναι σημαντικό να εφαρμόζονται όλα τα ακόλουθα:

- Αύξηση της παροχής του νωπού αέρα σε όλες τις κεντρικές κλιματιστικές μονάδες (ΚΚΜ)
- Πλήρης αποφυγή της ανακυκλοφορίας του αέρα
- Συνεχής λειτουργία των ΚΚΜ (24/7) ακόμη κι αν δεν λειτουργεί το τμήμα το οποίο τροφοδοτούν (για λόγους αποφυγής πολλαπλασιασμού μικροοργανισμών)
- Στις ΚΚΜ με περιστροφικούς εναλλάκτες αέρα θα πρέπει να σταματήσει η περιστροφή τους και αν είναι δυνατόν να απορρίπτεται ο αέρας χωρίς να διέρχεται από τον εναλλάκτη. Οι ΚΚΜ με πλακοειδείς εναλλάκτες να τίθενται εκτός λειτουργίας εφόσον είναι εφικτό (παρότι δεν τεκμηριώνεται επαρκώς ο βαθμός επικινδυνότητάς τους)
- Στις ΚΚΜ με ανακυκλοφορία αέρα θα πρέπει να κλείσουν τους ρυθμιστές ροής (damper) ανάμειξης και να απορρίπτεται ο αέρας επιστροφής κατ' ευθείαν στον εξωτερικό περιβάλλοντα χώρο
- Οι αεραγωγοί απόρριψης να έχουν τη μεγαλύτερη δυνατή απόσταση από τα σημεία αναρρόφησης φρέσκου αέρα
- Οι μονάδες fan coil (FCU) όπου είναι εφικτό, να τίθενται εκτός λειτουργίας ή όταν αυτό δεν είναι εφικτό να τίθενται σε συνεχή λειτουργία 24/7 (για λόγους αποφυγής της επαναιώρησης των ιών σε περίπτωση διακοπής και επαναλειτουργίας των μονάδων)
- Οι μονάδες οικιακού τύπου (split units) όπου είναι εφικτό, να τίθενται ομοίως εκτός λειτουργίας ή όταν αυτό δεν είναι εφικτό να τίθενται σε συνεχή λειτουργία 24/7 με παράλληλη λειτουργία φυσικού αερισμού
- Ρύθμιση του εξαερισμού στην ταχύτητα που υποδεικνύεται από τον κατασκευαστή τουλάχιστον 2 ώρες πριν από το χρόνο χρήσης του κτιρίου και αλλαγή σε χαμηλότερη ταχύτητα 2 ώρες μετά το χρόνο χρήσης του κτιρίου
- Τις νύχτες, τα σαββατοκύριακα και τις αργίες δεν συνιστάται η απενεργοποίηση του εξαερισμού, αλλά η διατήρηση των συστημάτων εξαερισμού σε λειτουργία αλλά με χαμηλότερη ταχύτητα
- Αποφυγή αλλαγής των καθορισμένων επιπέδων θέρμανσης, ψύξης και πιθανής υγρασίας
- Αποφυγή προγραμματισμού για τον καθαρισμό των αγωγών αυτήν την περίοδο. Θα πρέπει να ενθαρρύνεται ο καθαρισμός των αεραγωγών εφόσον γίνεται με μηχανικά μέσα (robots)
- Για τις ΚΚΜ και τις μονάδες οικιακού τύπου μονάδες οικιακού τύπου (split units) η αντικατάσταση των φίλτρων θα γίνεται σύμφωνα με την κανονική διαδικασία σύμφωνα με την προγραμματισμένη συντήρηση. Οι τακτικές εργασίες αντικατάστασης και συντήρησης φίλτρων θα εκτελούνται με χρήση και λήψη όλων των προστατευτικών μέτρων (ατομική προστασία, αερισμός χώρου, ασφαλής αποκομιδή των φίλτρων που αντικαθίστανται) συμπεριλαμβανομένης της αναπνευστικής προστασίας.
- Συστηματική λήψη όλων των κατάλληλων μέτρων για τη σωστή λειτουργία των κλιματιστικών εγκαταστάσεων και αποφυγή δημιουργίας εστιών μόλυνσης και από άλλους μικροοργανισμούς
- Σε κάθε περίπτωση επισημαίνεται εκ νέου ότι θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα για τον συνεχή ή τουλάχιστον συστηματικό φυσικό αερισμό του χώρου μέσω ανοιγμάτων (παράθυρα, εξωτερικές θύρες) ακόμη και με παράλληλη χρήση κλιματιστικών μηχανημάτων

3^ο Μέρος: Ιατρικά μέτρα σε επίπεδο επιχείρησης έναντι COVID-19

Διαχείριση εργαζόμενου που εκείνος ή τα οικεία πρόσωπα έχουν συμπτώματα

➤ Το άτομο πρέπει **να παραμείνει κατ' οίκον** και ο εργοδότης οφείλει να αποδεχτεί την **αποχή τους από τα εργασιακά τους καθήκοντα** άμεσα από τη στιγμή που θα έρθει σε γνώση του το γεγονός, για την προστασία του εργαζόμενου, των συναδέλφων, των πελατών/επισκεπτών.

Διαχείριση εργαζομένων ασυμπτωματικών με ιστορικό ταξιδιού σε περιοχές με συνεχιζόμενη μετάδοση του ιού ή με ιστορικό στενής επαφής με επιβεβαιωμένο κρούσμα λοίμωξης από τον κοροναϊό COVID-19, εντός των προηγούμενων 14 ημερών

➤ Τα άτομα πρέπει να περιορίσουν τις επαφές τους, να απέχουν από την εργασία τους, μέχρις ότου παρέλθουν τουλάχιστον **14 ημέρες από την ημερομηνία επιστροφής** τους από το ταξίδι ή την ημερομηνία τελευταίας στενής επαφής τους με επιβεβαιωμένο κρούσμα λοίμωξης από τον κορωνοϊό COVID-19 και **να παρακολουθούν στενά την υγεία τους**. Σε περιπτώσεις που είναι εφικτό, συνιστάται η εξ' αποστάσεως εργασία. Επικοινωνία με προϊστάμενο.

Διαχείριση εργαζόμενου που εμφανίζει συμπτώματα κατά τη διάρκεια εργασίας του

➤ Εργαζόμενος που εμφανίσει αιφνιδίως τα προαναφερόμενα συμπτώματα αναμένει σε χώρο όπου **δε θα έρχεται σε επαφή με άλλα άτομα, ενημερώνονται ο ιατρός εργασίας** (όπου υπάρχει) και **ο προϊστάμενος** όταν δεν υπάρχει ιατρός εργασίας και **ειδοποιείται άμεσα ο ΕΟΔΥ** ώστε να παράσχει τις απαραίτητες οδηγίες, οι οποίες πρέπει να ακολουθούνται πιστά. **Ο χώρος όπου παρέμεινε ο εργαζόμενος πρέπει να καθαρίζεται και να απολυμαίνεται, μετά την αποχώρησή του, από το προσωπικό καθαριότητας, σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΟΔΥ.** Σε περιπτώσεις που είναι εφικτό, συνιστάται η εξ' αποστάσεως εργασία. Επικοινωνία με προϊστάμενο.

Ειδικά μέτρα πρόληψης της διασποράς - Παρακολούθηση της υγείας των εργαζομένων

➤ Τα μέτρα αποσκοπούν στην προστασία των εργαζομένων από τον κίνδυνο μετάδοσης του ιού εντός των χώρων εργασίας και ιδίως αυτών που έχουν αυξημένο κίνδυνο για σοβαρή λοίμωξη COVID-19:

- Σχεδιασμός διαδικασίας για τη διαχείριση ύποπτου κρούσματος στο χώρο εργασίας που περιλαμβάνει την ενημέρωση του εργοδότη, τη διαδικασία απομόνωσης, τη διαδικασία επικοινωνίας με ιατρό / ΕΟΔΥ, την ενημέρωση των συναδέλφων και των τρίτων που ήρθαν σε επαφή με το ύποπτο κρούσμα, κ.λπ.
- Προκειμένου να διασφαλίζεται στο μέγιστο δυνατό η προστασία της υγείας των εργαζομένων, ο εργοδότης λαμβάνει αυξημένα μέτρα προστασίας για τους εργαζόμενους που, σύμφωνα με τις οδηγίες και κατευθύνσεις του ΕΟΔΥ έχουν αυξημένο κίνδυνο για σοβαρή λοίμωξη COVID-19 (ευπαθείς ομάδες), καθώς και τους εργαζόμενους που νοσηλεύτηκαν για λοίμωξη COVID-19. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνονται, ενδεικτικά, η χωροταξική διευθέτηση, η αλλαγή θέσης εργασίας, η εξ αποστάσεως εργασία και κάθε άλλη, σύμφωνη με τις κείμενες διατάξεις και τις κατά περίπτωση ειδικές οδηγίες του ΕΟΔΥ, δυνατότητα. Επισημαίνεται ότι σε κάθε περίπτωση και ιδίως όταν η επιχείρηση δεν έχει την υποχρέωση να απασχολεί ιατρό εργασίας, ο εργοδότης θα πρέπει να διαχειρίζεται τα εν λόγω θέματα με διακριτικότητα και εμπιστευτικότητα, διαφυλάσσοντας τα προσωπικά δεδομένα.
- Μέριμνα θα πρέπει επίσης να ληφθεί από τον εργοδότη για την αντιμετώπιση των προβλημάτων εργασιακού άγχους και ψυχικής υγείας που ενδέχεται να προκύψουν σε εργαζόμενους, λόγω της παρούσας συγκυρίας.

Ευπαθείς Ομάδες

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα επιστημονικά δεδομένα για τη λοίμωξη από το SARS-CoV-2, τα ηλικιωμένα άτομα (άνω των 70 ετών) καθώς και άτομα οποιασδήποτε ηλικίας με χρόνια υποκείμενα νοσήματα (π.χ. χρόνια αναπνευστικά νοσήματα, κακοήθειες κτλ), ανήκουν στις ομάδες υψηλού κινδύνου για εμφάνιση σοβαρής νόσου και επιπλοκών. ➤ Κατά συνέπεια για αυτές τις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού κρίνεται ιδιαίτερα αναγκαία η συστηματική εφαρμογή όλων των μέτρων για την πρόληψη της μετάδοσης και διασποράς του νέου κορωνοϊού, με έμφαση στα ακόλουθα:

- Αποφυγή επαφής με άτομα με συμπτωματολογία λοίμωξης του αναπνευστικού συστήματος
- Αποφυγή όλων των μη απαραίτητων ταξιδιών, ιδιαίτερα σε περιοχές ή χώρες με επιβεβαιωμένη μετάδοση του ιού στην κοινότητα
- Εφαρμογή της υγιεινής των χεριών και αποφυγή επαφής των χεριών με το πρόσωπο (μάτια, μύτη, στόμα)

- Συμμόρφωση στη χρόνια φαρμακευτική αγωγή που ενδεχομένως λαμβάνουν και στις οδηγίες των θεραπόντων ιατρών
- Άμεση επικοινωνία με τον θεράποντα ιατρό σε περίπτωση εμφάνισης συμπτωμάτων λοίμωξης του αναπνευστικού συστήματος και ιατρική αξιολόγηση
- Αποφυγή επισκέψεων σε νοσηλεύόμενους ασθενείς
- Αποφυγή επισκέψεων σε χώρους υπηρεσιών υγείας χωρίς σοβαρό λόγο



➤ Εργαζόμενοι που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες θα πρέπει να απέχουν από την εργασία τους. Η ενημέρωση μπορεί να γίνεται με προσκόμιση μιας βεβαίωσης από το θεράποντα ιατρό που να αναφέρει ότι ο εργαζόμενος ανήκει σε ευπαθείς ομάδες και ότι η παρούσα κατάσταση της υγείας του τον θέτει σε επιπλέον κίνδυνο, μη αναφέροντας φυσικά την πάθηση και τηρώντας το ιατρικό απόρρητο.

Εγκυμονούσες εργαζόμενες

Πιθανόν η εγκυμοσύνη να περιλαμβάνεται στους παράγοντες κινδύνου για σοβαρότερη νόσηση. Δεν υπάρχουν μέχρι στιγμής δημοσιευμένες αναφορές σχετικά με τον κίνδυνο λοίμωξης των εγκύων γυναικών από το νέο κορωνοϊό SARS-CoV-2 συγκριτικά με το γενικό πληθυσμό. Είναι γνωστό όμως, ότι κατά τη διάρκεια της κύησης οι ανοσολογικές και λειτουργικές αλλαγές που παρατηρούνται, αυξάνουν τον κίνδυνο λοιμώξεων του αναπνευστικού συστήματος από ιογενή αίτια, συμπεριλαμβανομένου του SARS-CoV-2. Επίσης, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο εμφάνισης σοβαρής νόσου καθώς και αυξημένης νοσηρότητας και θνητότητας των εγκύων σε σχέση με το γενικό πληθυσμό, σύμφωνα με τα διαθέσιμα δεδομένα, από περιπτώσεις λοιμώξεων από άλλους κορωνοϊούς όπως ο SARS-CoV και ο MERS-CoV, καθώς και από άλλες ιογενείς λοιμώξεις του αναπνευστικού συστήματος με χαρακτηριστικό παράδειγμα τη γρίπη. Αυτή τη στιγμή δεν υπάρχουν κλινικά στοιχεία για να γίνει οποιαδήποτε θεραπευτική σύσταση και οποιοδήποτε θεραπευτικές αποφάσεις θα πρέπει να ληφθούν κατά περίπτωση. ➤ Συστήνεται η αποχή τους από την εργασία, όπως και για τις υπόλοιπες ευπαθείς ομάδες, για την προστασία των ιδίων και του κυοφορούμενου εμβρύου.

Αυτοαξιολόγηση υγείας

➤ Ο ενεργητικός έλεγχος εισερχόμενων σε χώρο εργασίας που έχουν αυξημένη πιθανότητα να έχουν μολυνθεί έχει αναφορά σε επιλεγμένους χώρους εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, μπορεί να αξιοποιηθεί το «Ερωτηματολόγιο Διερεύνησης Εισερχομένων» που παρουσιάζεται στο [Παράρτημα 4](#). Οι ερωτήσεις στο συγκεκριμένο πρότυπο γίνονται στον επισκέπτη του χώρου και οι απαντήσεις δεν επεξεργάζονται, δηλαδή δεν καταγράφονται ούτε τηρούνται σχετικά αρχεία, γι' αυτό και αναφέρεται ότι είναι ανώνυμο.

Έντυπο αυτο-αξιολόγησης επιχείρησης αναφορικά με τη λήψη μέτρων πρόληψης της διάδοσης του κορωνοϊού SARS-COV-2

Σύμφωνα με τη νομοθεσία για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων, ο εργοδότης στο πλαίσιο των πάγιων υποχρεώσεων του και σε συνεργασία με τον Τεχνικό Ασφάλειας και τον Ιατρό Εργασίας (όπου προβλέπεται απασχόληση αυτού) **➤ οφείλει να εντοπίζει, να εκτιμά και να αξιολογεί τους κινδύνους στο χώρο εργασίας και να προβαίνει στη λήψη των κατάλληλων μέτρων πρόληψης και προστασίας.** Το «Έντυπο αυτό-αξιολόγησης επιχείρησης αναφορικά με τη λήψη μέτρων πρόληψης της διάδοσης του κορωνοϊού SARS-COV-2» στο [Παράρτημα 3](#), έχει σκοπό τον αντίστοιχο εντοπισμό, εκτίμηση, και αξιολόγηση του ειδικού κινδύνου που συνδέεται με τη διάδοση του κορωνοϊού SARS-COV-2, καθώς και τη λήψη των συναφών μέτρων πρόληψης για την ολοκληρωμένη προστασία των εργαζομένων, ώστε να επικαιροποιείται η γραπτή εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου που κάθε εργοδότης έχει υποχρέωση να διαθέτει.

Θερμομέτρηση σε χώρους εργασίας

➤ Η ενεργητική αναζήτηση εργαζομένων ή επισκεπτών ή πελατών που έχουν αυξημένη θερμοκρασία σώματος, έχει ήδη εφαρμοστεί σε επιλεγμένους χώρους στο πλαίσιο της πρόληψης της εξάπλωσης του ιού, αξιοποιώντας θερμόμετρα υπέρυθρων. Οι έλεγχοι αυτοί από μόνοι τους έχουν έχει χαμηλή αξία πρόληψης, καθώς οι ιός μεταδίδεται και από τελείως ασυμπτωματικά άτομα, ωστόσο αποτελεί ένα μέτρο αποτροπής εισόδου στο χώρο εργαζομένων ή πελατών που παρότι εμφανίζουν συμπτώματα αγνοούν τις οδηγίες και δεν παραμένουν σε περιορισμό στο σπίτι. Για τη μέτρηση της θερμοκρασίας υπάρχει ο αισθητήρας μέτρησης θερμοκρασίας με υπέρυθρη ακτινοβολία και το αναλογικό/ψηφιακό θερμόμετρο. Χρησιμοποιείται αρχικά θερμόμετρο με υπέρυθρη ακτινοβολία, καθώς και αναλογικό συμβατικό θερμόμετρο, σε περίπτωση που το θερμόμετρο με υπέρυθρες δείχνει αποτέλεσμα άνω του ανώτατου φυσιολογικού. Αρχικά χρησιμοποιείται το θερμόμετρο με υπέρυθρες, ώστε να μην υπάρχει επαφή με τον εξεταζόμενο.

Ενημέρωση εργαζομένων

➤ Θα πρέπει να γίνεται **συνεχής ενημέρωση** των εργαζομένων, με οποιοδήποτε πρόσφορο τρόπο, όπως π.χ. προφορική ενημέρωση, ανάρτηση αφισών, διαδικτυακά κ.λπ. Στο πλαίσιο της ενημέρωσης, ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δίδεται στις απαιτούμενες ενέργειες των ίδιων των εργαζομένων σε περίπτωση ανάπτυξης ύποπτων συμπτωμάτων, όπως είναι η άμεση ενημέρωση του εργοδότη για την πρόληψη της διασποράς του SARS COV-2 και η προβλεπόμενη απομόνωση. ➤ Ειδικά για την περίπτωση επιστροφής εργαζομένων στην εργασία **η ενημέρωση γίνεται κατά την πρώτη ημέρα προσέλευσης.**

Μέτρα ατομικής υγιεινής και μέσα ατομικής προστασίας

➤ **Οι εργοδότες είναι υποχρεωμένοι να λαμβάνουν μέτρα για την εφαρμογή ορθών πρακτικών ατομικής υγιεινής** (τόσο από τους εργαζόμενους, όσο και από τους τρίτους) στο χώρο εργασίας, και να επιβλέπει τη συνεχή εφαρμογή τους, όπως:

- Ενημέρωση και παρότρυνση των εργαζομένων και των τρίτων για συμμόρφωση με τις ορθές πρακτικές ατομικής και αναπνευστικής υγιεινής (πλύσιμο - καθαρισμός χεριών, κάλυψη μύτης και στόματος κατά τη διάρκεια βήχα ή φταρνίσματος με χαρτομάντηλο κ.λπ.)
- Παροχή κατάλληλων εγκαταστάσεων όπως νιπτήρες και απαιτούμενων υλικών - μέσων, όπως αντισηπτικά διαλύματα (σε μορφή υγρού, αφρού, γέλης, εμποτισμένα μαντηλάκια) στους εργαζόμενους και τοποθέτηση κατάλληλων μηχανισμών για αντισηψία των χεριών στις εξόδους/εισόδους και στους κοινόχρηστους χώρους της επιχείρησης, με έμφαση στις περιπτώσεις που οι εργαζόμενοι έρχονται σε επαφή με το ευρύ κοινό
- Παροχή στους εργαζόμενους των κατάλληλων μέσων ατομικής προστασίας (ΜΑΠ) (μάσκες, κλπ), σύμφωνα με τις κατά περίπτωση ειδικές οδηγίες/κατευθύνσεις του ΕΟΔΥ, της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας Δημόσιας Υγείας και αποφάσεις αρμοδίων φορέων. Επισημαίνεται η ευθύνη του εργοδότη για την εκπαίδευση των εργαζομένων, για την ασφαλή χρήση και την επίβλεψη χρήσης των ΜΑΠ

Υποχρεώσεις εργαζομένων

➤ **Οι εργαζόμενοι θα πρέπει εφαρμόζουν ορθές πρακτικές ατομικής και αναπνευστικής υγιεινής:**

- Συχνό πλύσιμο των χεριών με σαπούνι και νερό για τουλάχιστον 20 δευτερόλεπτα, και οπωσδήποτε πριν και μετά από το φαγητό και μετά από επίσκεψη στην τουαλέτα. Εναλλακτικά, χρήση αντισηπτικών με αλκοόλη.
- Κάλυψη της μύτης και του στόματος κατά τη διάρκεια βήχα ή φταρνίσματος με χαρτομάντιλο / εναλλακτικά στο μέσα μέρος του αγκώνα.
- Απόρριψη χαρτομάντιλων ή άλλων υλικών ατομικής υγιεινής ή μέσων που χρησιμοποιήθηκαν για την απολύμανση των επιφανειών εργασίας, σύμφωνα με τις οδηγίες της επιχείρησης.
- Αποφυγή χειραψιών και γενικά στενής σωματικής επαφής.
- Τήρηση απόστασης από τους συναδέλφους τους ή τρίτους, χρήση μάσκας και τήρηση τυχόν άλλων μέτρων βάσει των εκάστοτε και κατά περίπτωση σχετικών οδηγιών του ΕΟΔΥ, της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας Δημόσιας Υγείας και αποφάσεις αρμοδίων φορέων.
- Ενημέρωση εργοδότη σε περίπτωση συμπτωματολογίας συμβατής με λοίμωξη COVID-19 ή επαφής με πιθανό ή επιβεβαιωμένο κρούσμα.

Παραλαβή δεμάτων

Με δεδομένο ότι ο SARS-CoV2 δεν επιβιώνει για μεγάλο χρονικό διάστημα στις επιφάνειες, είναι εξαιρετικά χαμηλός ο κίνδυνος μετάδοσης από προϊόντα ή πακέτα που έχουν ταξιδέψει για ημέρες ή εβδομάδες σε θερμοκρασία περιβάλλοντος. Οι κορωνοϊοί μεταδίδονται κυρίως με σταγονίδια από το αναπνευστικό. Προς το παρόν δεν υπάρχουν ενδείξεις που να υποστηρίζουν τη μετάδοση του κορωνοϊού SARS-CoV2 μέσω επαφής με εισαγόμενα από προσβεβλημένη περιοχή προϊόντα/πακέτα, ούτε έχουν αναφερθεί κρούσματα που σχετίζονται με τέτοιο τρόπο μετάδοσης. ➤ Μετά το χειρισμό ενός δέματος είναι σημαντικό να εφαρμοστεί άμεσα η υγιεινή των χεριών.

Χειρισμός χρημάτων

➤ Έχει ιδιαίτερη σημασία να γίνεται αντικατάσταση του φυσικού με το ηλεκτρονικό χρήμα, ενώ βασικό μέτρο παραμένει ➤ **η τήρηση των κανόνων ατομικής υγιεινής από τους εργαζόμενους που χειρίζονται χρήματα.** Ο νέος κοροναϊός μεταδίδεται κυρίως μέσω μεγάλων αναπνευστικών σταγονιδίων και επαφής, αλλά ενδεχομένως να υπάρχουν και άλλοι τρόποι μετάδοσης. Ο χρόνος επιβίωσης και οι συνθήκες που επηρεάζουν την επιβίωση του SARS-CoV-2 στο περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των χαρτονομισμάτων, είναι αυτή τη στιγμή άγνωστες. Σύμφωνα όμως με μελέτες που εκτιμούν την σταθερότητα άλλων κορωνοϊών, εκτιμάται ότι ο SARS-CoV-2 μπορεί να επιβιώσει αρκετές ημέρες στο περιβάλλον πάνω σε διαφορετικές επιφάνειες.

Προς το παρόν, στη χώρα μας δεν έχει ανακοινωθεί κάποιο μέτρο που να αφορά σε ειδική διαχείριση χαρτονομισμάτων (όπως π.χ. αποστείρωση με υπεριώδες φως), ➤ ωστόσο έχει ιδιαίτερη σημασία να γίνεται αντικατάσταση του φυσικού με το ηλεκτρονικό χρήμα, ενώ βασικό μέτρο η τήρηση των κανόνων ατομικής υγιεινής από τους εργαζόμενους που χειρίζονται χρήματα.

Χρήση γαντιών

Η πραγματικότητα είναι ότι τα γάντια χρησιμοποιούνται καθημερινά για χειρισμούς που απαιτούν την προστασία του δέρματος του χρήστη. Στο πλαίσιο της προστασίας των εργαζομένων από COVID-19, είναι γνωστό ότι ο κοροναϊός δε διαπερνά το υγιές δέρμα, αλλά μπορεί να μεταδοθεί από τα χέρια, όταν οι εργαζόμενοι τα φέρνουν στα μάτια, στο στόμα και τη μύτη τους. Η χρήση γαντιών δεν αποτρέπει το να μεταφερθεί ο SARS COV-2 από το γάντι αντί του χεριού, καθώς ο εργαζόμενος ασυναίσθητα θα φέρει σε επαφή το χέρι του με τα μάτια, τη μύτη ή το στόμα του (φορώντας ή μη το γάντι). Αφενός τα γάντια δεν προσφέρουν κάποια ουσιαστική προστασία, καθώς και πάλι μπορεί να αγγίξουμε με αυτά το πρόσωπό μας και αφετέρου εμποδίζουν τον τακτικό καθαρισμό των χεριών με αντισηπτικό. ➤ Εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των εργαζομένων η χρήση των αναφερόμενων μέσων ατομικής προστασίας, τα οποία πάντως προς το παρόν δεν προτείνονται από τον ΕΟΔΥ για το σύνολο των εργασιακών δραστηριοτήτων.

Χρήση μάσκας

Οι αναπνευστικοί ιοί, όπως ο νέος κορωνοϊός SARS-CoV-2, μπορούν να μεταδοθούν με σταγονίδια που εκτοξεύονται από το στόμα μας κατά την ομιλία, τον βήχα ή το φτέρνισμα. Η χρήση μάσκας συγκρατεί τα σταγονίδια και μπορεί να μειώσει τη διασπορά της λοίμωξης στην κοινότητα. Κύριος στόχος της χρήσης της μάσκας είναι να προστατεύσετε τους ανθρώπους γύρω σας εάν έχετε μολυνθεί. Παράλληλα θα πρέπει να τηρείται η φυσική απόσταση, η υγιεινή των χεριών και ο σωστός τρόπος χρήσης της μάσκας. Η μάσκα δεν πρέπει να χρησιμοποιείται σε παιδιά κάτω των 3 ετών και σε άτομα που έχουν προβλήματα με το αναπνευστικό ή δεν μπορούν να την αφαιρέσουν χωρίς βοήθεια.

Προκειμένου τα μέτρα αποκλιμάκωσης του περιορισμού της κυκλοφορίας των πολιτών να λειτουργήσουν αποτελεσματικά, συστήνεται εφεξής η χρήση μάσκας.

! Η χρήση μάσκας γίνεται υποχρεωτική στις επιχειρήσεις και τις υπηρεσίες που συνεχίζουν ή εκκινούν τη λειτουργία τους από τις 4 Μαΐου. Το συμπληρωματικό μέτρο της χρήσης μάσκας αφορά εργαζόμενους σε καταστήματα λιανικού εμπορίου (τρόφιμα, βιβλία/χαρτικά, οπτικά, αθλητικός εξοπλισμός, φυτά/λιπάσματα), καθώς και σε κομμωτήρια, κουρεία και κέντρα αισθητικής. Η χρήση μάσκας στα ΜΜΜ και στα ταξί γίνεται υποχρεωτική και ειδικά για τα άτομα τρίτης ηλικίας συστήνεται κατά τις όποιες μετακινήσεις τους.

Αναλυτικά, η μη ιατρική μάσκα πρέπει να εφαρμόζεται στις παρακάτω περιπτώσεις:

- Εστίαση (εξωτερικός χώρος) από εργαζόμενους
- Καταστήματα (σούπερ μάρκετ / καταστήματα τροφίμων) από εργαζόμενους που διαχειρίζονται μη τυποποιημένα τρόφιμα
- ΜΜΜ και Ταξί από εργαζόμενους και κοινό
- Ανελκυστήρες από εργαζόμενους και κοινό
- Νοσοκομεία, ιατρεία, διαγνωστικά κέντρα από εργαζόμενους και κοινό
- Κομμωτήρια, Κέντρα αισθητικής από εργαζόμενους

➤ Επιπλέον των ανωτέρω, η μη ιατρική μάσκα συστήνεται να εφαρμόζεται στις παρακάτω περιπτώσεις:

- Γραφεία από προσωπικό και κοινό
- Σχολεία, Πανεπιστήμια, Φροντιστήρια από προσωπικό και κοινό
- Χώροι Λατρείας από προσωπικό και κοινό
- Εστίαση (εξωτερικός χώρος) από κοινό, δεδομένου ότι οι εργαζόμενοι τη φορούν υποχρεωτικά
- Καταστήματα (σούπερ μάρκετ / καταστήματα τροφίμων) από κοινό, δεδομένου ότι οι εργαζόμενοι που διαχειρίζονται μη τυποποιημένα τρόφιμα τη φορούν υποχρεωτικά
- Λοιποί ανοιχτοί χώροι από προσωπικό και κοινό
- Καταστήματα (λιανικής κ.α.) από προσωπικό και κοινό

- Κομμωτήρια, Κέντρα αισθητικής από κοινό, δεδομένου ότι οι εργαζόμενοι τη φορούν υποχρεωτικά

Αναλυτικά ο πίνακας των μέτρων για τη χρήση μάσκας παρουσιάζεται στο [Παράρτημα 2](#).

Είδη масκών

Στον παρακάτω πίνακα φαίνονται τα είδη των масκών, καθώς και το πεδίο εφαρμογής του αντίστοιχου είδους.

Είδη масκών	Περιγραφή	Πεδίο εφαρμογής
Χειρουργική μάσκα	Κατασκευασμένη από 3 στρώματα ειδικών υλικών. Το εξωτερικό χρωματιστό στρώμα είναι και υγροπαωθητικό, ώστε σε περίπτωση εκτίναξης βιολογικών υγρών (σάλιο, αίμα κ.α). αυτά να μην εισέλθουν στο ανώτερο αναπνευστικό σύστημα. Αν αυτή η πλευρά τοποθετηθεί προς τα μέσα, οι υδρατμοί που παράγονται από την εκπνοή παραμένουν επάνω της και δημιουργούν αίσθημα πνιγμονής. Το εσωτερικό στρώμα είναι άσπρο και σκοπό έχει να απορροφά τους υδρατμούς της εκπνοής. Το φιλτράρισμα των μικροοργανισμών γίνεται από το μεσαίο στρώμα το οποίο δεν είναι ορατό.	Χώροι παροχής υπηρεσιών υγείας, από το υγειονομικό προσωπικό.
Μη χειρουργική μάσκα	Συνήθως κατασκευασμένη από ύφασμα και δεν προορίζεται για χρήση σε δομές υγείας ή από επαγγελματίες υγείας. Διατίθεται έτοιμη στο εμπόριο, μπορεί όμως με απλό τρόπο να κατασκευαστεί και στο σπίτι, από ποικίλα υλικά (συνήθως βαμβακερό ύφασμα).	Ευρύ κοινό με στόχο την κάλυψη του προσώπου (μύτη και στόμα) του ατόμου που τη φορά.
Μάσκα υψηλής αναπνευστικής προστασίας	Με ή χωρίς βαλβίδα, σχεδιασμένη για την προστασία του ατόμου που τη φορά και κατατάσσεται στον εξοπλισμό ατομικής προστασίας του υγειονομικού προσωπικού, καθώς παρεμποδίζει την έκθεσή του σε αερογενώς μεταδιδόμενους μικροοργανισμούς. Η μάσκα με βαλβίδα δεν αποτρέπει την εκπομπή σταγονιδίων από το άτομο που τη φορά.	Χρήση από επαγγελματίες υγείας, δε συνιστάται για χρήση από το κοινό.

Οδηγίες για ασφαλή χρήση μάσκας

➤ Τα παρακάτω 7 βήματα πρέπει να εφαρμόζονται κάθε φορά που κανείς χρησιμοποιεί μια μάσκα.

1. Εφαρμόστε υγιεινή των χεριών με πλύσιμο ή με αλκοολούχο αντισηπτικό αμέσως πριν φορέσετε τη μάσκα και οπωσδήποτε πριν την αφαιρέσετε
2. Τοποθετείστε τη μάσκα ώστε να καλύπτει πλήρως τη μύτη, το στόμα και το πηγούνι και να μην υπάρχουν κενά μεταξύ μάσκας και προσώπου. Εάν η μάσκα έχει μεταλλικό έλασμα πιέστε το απαλά γύρω από τη ράχη της μύτης. ΜΗΝ αγγίζετε τη μάσκα όταν τη φοράτε γιατί μπορεί να μεταφέρετε τον ιό στα δάκτυλά σας.
3. Η μάσκα αφαιρείται πιάνοντας μόνο τα κορδόνια πρώτα από κάτω και μετά από πάνω. Εάν πρόκειται για μάσκα με λαστιχένιους βραχίονες, αφαιρείται πιάνοντας ταυτόχρονα τους λαστιχένιους βραχίονες.
4. Μην αγγίζετε το μπροστινό μέρος της μάσκας, θεωρείται μολυσμένο.
5. Η μάσκα πρέπει να αφαιρείται και να απορρίπτεται όταν υγρανθεί.
6. Απορρίψτε τη μάσκα κρατώντας την πάντα από τα κορδόνια ή τους λαστιχένιους βραχίονες.
7. Εάν η μάσκα είναι πολλαπλών χρήσεων πλύνετε την το συντομότερο δυνατόν μετά από κάθε χρήση με κοινό απορρυπαντικό και σε θερμοκρασία 60ο.

Οδηγίες για τον περιβαλλοντικό καθαρισμό μη υγειονομικών μονάδων που έχουν εκτεθεί στον ιό SARS-CoV-2

Ο χρόνος επιβίωσης και οι συνθήκες που επηρεάζουν την επιβίωση του SARS-CoV-2 στο περιβάλλον είναι αυτή τη στιγμή άγνωστες. Σύμφωνα όμως με μελέτες που εκτιμούν την σταθερότητα άλλων κορωνοϊών, εκτιμάται ότι ο SARS-CoV-2 μπορεί να επιβιώσει αρκετές ημέρες στο περιβάλλον πάνω σε διαφορετικές επιφάνειες.

Λόγω της πιθανής επιβίωσης του ιού SARS-CoV-2 στο περιβάλλον για αρκετές ημέρες, οι χώροι και οι περιοχές που έχουν πιθανά μολυνθεί από τον ιό πρέπει να απολυμαίνονται πριν την επαναχρησιμοποίησή τους. Παρ' ότι δεν υπάρχουν ακόμα επαρκή δεδομένα για την αποτελεσματικότητα των διάφορων απολυμαντικών μέσων κατά του συγκεκριμένου ιού, είναι απαραίτητη η χρήση προϊόντων που περιέχουν αντιμικροβιακούς παράγοντες αποτελεσματικούς κατά των κορωνοϊών.

Αρκετοί αντιμικροβιακοί παράγοντες έχουν ελεγχθεί κατά διαφόρων κορωνοϊών (Πίνακας 1). Κάποια από τα ενεργά συστατικά, π.χ. το υποχλωριώδες νάτριο (που περιέχεται στην οικιακή χλωρίνη) και η αιθανόλη, χρησιμοποιούνται ευρέως σε μη υγειονομικές και μη εργαστηριακές μονάδες.

Αντιμικροβιακός παράγοντας	Συγκέντρωση	Ελεγμένος κορωνοϊός
Αιθανόλη	70%	HCoV-229E, MHV-2, MHV-N, CCV, TGEV
Υποχλωριώδες νάτριο	0.1-0.5% 0.05-0.1%	HCoV-229E SARS-CoV
Ιωδιούχος ποβιδόνη	10% (1%)	HCoV-229E
Γλουτεράλδεϋδη	2%	HCoV-229E
Ισοπροπανόλη	50%	MHV-2, MHV-N, CCV
Χλωριούχο βενζαλκόλιο	0.05%	MHV-2, MHV-N, CCV
Χλωριώδες νάτριο	0.23%	MHV-2, MHV-N, CCV
Φορμαλδεϋδη	0.7%	MHV-2, MHV-N, CCV

Παρόλο που δεν υπάρχουν δεδομένα για την αποτελεσματικότητα των παραπάνω αντιμικροβιακών παραγόντων κατά του συγκεκριμένου ιού SARS-CoV-2, προτείνεται η χρήση 0.1% υποχλωριώδους νατρίου (αραίωση 1:50 αν χρησιμοποιείται οικιακή χλωρίνη αρχικής συγκέντρωσης 5%) μετά από τον καθαρισμό με ουδέτερο απορρυπαντικό. Για επιφάνειες που είναι πιθανόν να καταστραφούν από τη χρήση υποχλωριώδους νατρίου, είναι απαραίτητη η χρήση αιθανόλης με συγκέντρωση 70% κατόπιν του καθαρισμού με ουδέτερο απορρυπαντικό.

Ο καθαρισμός πρέπει να γίνεται χρησιμοποιώντας τον κατάλληλο προστατευτικό ατομικό εξοπλισμό. Πρέπει να ακολουθείται ο σωστός τρόπος εφαρμογής και απόρριψης του εξοπλισμού. Ο απορριπτόμενος εξοπλισμός πρέπει να αντιμετωπίζεται ως πιθανό μολυσματικό υλικό και να απορρίπτεται σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία. Εφόσον χρησιμοποιηθεί προστατευτικός εξοπλισμός που δεν είναι μίας χρήσης, επιβάλλεται η απολύμανσή του με τα κατάλληλα απολυμαντικά (π.χ. 0.1% υποχλωριώδες νάτριο ή 70% αιθανόλη) μετά από κάθε χρήση. Στην περίπτωση που χρησιμοποιηθούν άλλα απολυμαντικά, πρέπει να ακολουθούνται οι οδηγίες του κατασκευαστή. Κατά τη χρήση των απολυμαντικών πρέπει ο χώρος να είναι καλά αεριζόμενος.

Ο προστατευτικός ατομικός εξοπλισμός περιλαμβάνει:

- Μάσκες υψηλής αναπνευστικής προστασίας FFP2 ή FFP3
- Προστατευτικά γυαλιά
- Προστατευτική φόρμα, αδιάβροχη, με μακριά μανίκια, μίας χρήσης
- Γάντια μίας χρήσης

Όλες οι επιφάνειες που έχουν ενδεχομένως μολυνθεί, όπως τοίχοι και παράθυρα, η λεκάνη της τουαλέτας και οι επιφάνειες του μπάνιου, πρέπει να καθαρίζονται προσεκτικά. Όλα τα υφάσματα (κουρτίνες, σεντόνια, κλπ) πρέπει να πλένονται με καυτό νερό (90°C) και προσθήκη απορρυπαντικού. Εάν κάτι τέτοιο δεν είναι εφικτό λόγω της φύσης των υφασμάτων, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ειδικά προϊόντα που περιέχουν υποχλωριώδες νάτριο ή απολυμαντικά μέσα ειδικά για τα υφάσματα αυτά.

Διευκρινίσεις για τον περιβαλλοντικό καθαρισμό μη υγειονομικών μονάδων που έχουν εκτεθεί στον ιό SARS-CoV-2

Σχετικά με την απολύμανση σχολείων/πανεπιστημίων, χώρων εργασίας, δωματίων ξενοδοχείων, χώρων αναμονής, μαθητικών/φοιτητικών εστιών και οικοτροφείων όπου έχει παραμείνει για κάποιο χρόνο ύποπτο ή επιβεβαιωμένο κρούσμα λοίμωξης COVID-19, οι δημόσιοι αυτοί χώροι από όπου έχει απλώς περάσει το συμπτωματικό άτομο, όπως οι διάδρομοι, συστήνεται να καθαρίζονται σύμφωνα με τις συνήθεις διαδικασίες καθαρισμού του φορέα και πάντα σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή του απορρυπαντικού/απολυμαντικού και τη σχετική εθνική νομοθεσία. Οι επιφάνειες με τις οποίες έχει έρθει σε επαφή το συμπτωματικό άτομο θα πρέπει να πλένονται και να απολυμαίνονται σύμφωνα με τις παραπάνω οδηγίες. Αυτές οι επιφάνειες περιλαμβάνουν:

- Αντικείμενα που είναι εμφανώς λερωμένα/μολυσμένα με σωματικά υγρά
- Όλες τις επιφάνειες που έχουν πιθανώς μολυνθεί όπως μπάνια, τουαλέτες, πόμολα, τηλέφωνα, θρανία, υπολογιστές κ.α.

Για τον καθαρισμό και την απολύμανση όλων των σκληρών επιφανειών, των πατωμάτων, των καρεκλών, των πόμολων, κ.α., πρέπει να χρησιμοποιούνται πανάκια/υφάσματα μίας χρήσης ή χαρτί καθαρισμού καθώς και σφουγγαρίστρες με αποσπώμενες κεφαλές. Τα πανάκια/υφάσματα, το χαρτί και οι κεφαλές από τις σφουγγαρίστρες θα πρέπει να απορρίπτονται μετά από κάθε χρήση σε ειδικές σακούλες και να αντιμετωπίζονται ως μολυσματικά απόβλητα στην περίπτωση που ο καθαρισμός αφορά χώρους από όπου έχει περάσει επιβεβαιωμένο κρούσμα. Πρέπει να αποφεύγεται το πιτσίλισμα και ο ψεκασμός κατά τη διάρκεια του καθαρισμού και της απολύμανσης. Στην περίπτωση που κάποια αντικείμενα δεν μπορούν να καθαριστούν, πλυθούν ή/και απολυμανθούν όπως περιγράφεται παραπάνω, όπως π.χ. έπιπλα επικαλυμμένα με ταπετσαρία ή στρώματα, μπορεί να χρησιμοποιηθεί καθαρισμός με ατμό.

Παρ' ότι είναι ακόμα άγνωστο σε ποιο χρονικό σημείο μηδενίζεται ο κίνδυνος μετάδοσης της λοίμωξης από το περιβάλλον, εκτιμάται ότι αυτός θα μειωθεί με την πάροδο του χρόνου. Μελέτες που έχουν γίνει με τους ιούς SARS-CoV και MERS-CoV δείχνουν ότι, στις περισσότερες περιπτώσεις, ο κίνδυνος είναι πιθανό να μειωθεί σημαντικά μέσα σε 72 ώρες. Για τον λόγο αυτό, αν είναι εφικτό, συστήνεται να γίνει ο καθαρισμός 72 ώρες μετά από την παρουσία του πιθανού ή επιβεβαιωμένου κρούσματος στο χώρο, γιατί το ιικό φορτίο αναμένεται ότι θα έχει μειωθεί σημαντικά μέσα σε αυτό το χρονικό διάστημα.

Συστήνεται να κρατούνται τα στοιχεία επικοινωνίας του προσωπικού καθαριότητας στις περιπτώσεις πιθανού ή επιβεβαιωμένου κρούσματος, για πιθανή ιχνηλάτηση επαφών και παρακολούθηση για 14 ημέρες μετά τον καθαρισμό.

Παράρτημα 1

Χώρος	Υγιεινή χεριών ¹	Απόσταση	Χρήση μη ιατρικής μάσκας				Τετραγωνικά / Αριθμός ατόμων
	Όλοι	Όλοι	Υποχρεωτική		Σύσταση		
			Προσωπικό	Κοινό	Προσωπικό	Κοινό	
Γραφεία	ν	1,5 m μεταξύ ατόμων			ν	ν	1 άτομο ανά 10 τ.μ.
Σχολεία, Πανεπιστήμια, Φροντιστήρια	ν	1,5 m μεταξύ ατόμων			ν	ν	Οδηγίες από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
Χώροι Λατρείας	ν	1,5 m μεταξύ ατόμων			ν	ν	1 άτομο ανά 10 τ.μ.
Εστίαση (εξωτερικός χώρος)	ν	2,0 m μεταξύ τραπεζιών	ν			ν	1 πελάτης ανά 3 τ.μ. εξωτερικού χώρου Έως 4 άτομα ανά τραπέζι
Καταστήματα (σούπερ μάρκετ / καταστήματα τροφίμων)	ν	1,5 m μεταξύ ατόμων	ν ²			ν	1 πελάτης ανά 15 τ.μ.
ΜΜΜ, Ταξί	ν		ν	ν			
Ανελκυστήρες	ν	40% πληρότητα	ν	ν			Χρήση μόνο για ΑΜΕΑ, ευάλωτες ομάδες και μεταφορά εμπορευμάτων όπου υπάρχουν κυλιόμενες σκάλες
Λοιποί ανοιχτοί χώροι	ν	1,5 m μεταξύ ατόμων			ν	ν	
Νοσοκομεία, ιατρεία, διαγνωστικά κέντρα	ν	1,5 m μεταξύ ατόμων	ν ³	ν			
Καταστήματα (λιανικής κ.α.) ⁴	ν	1,5 m μεταξύ ατόμων			ν	ν	4 άτομα <=20 τ.μ. 4 άτομα +1 ανά 10 τ.μ. για την επιφάνεια από 20 έως

							100 τ.μ. 12 άτομα +1 ανά 15 τ.μ. για την επιφάνεια >100 τ.μ.
Κομμωτήρια, Κέντρα αισθητικής	ν	1,5 m μεταξύ ατόμων	ν			ν	4 άτομα <=20 τ.μ. 4 άτομα +1 ανά 10 τ.μ. για την επιφάνεια από 20 έως 100 τ.μ. 12 άτομα +1 ανά 15 τ.μ. για την επιφάνεια >100 τ.μ.
							Σε καταστήματα άνω των 300 τ.μ. που αναπτύσσονται σε επίπεδα ισχύει το κριτήριο επιπέδων, ήτοι 1 άτομο ανά 10 τ.μ. ανά όροφο
1 Προσεκτικό πλύσιμο με νερό και σαπούνι ή χρήση αντισηπτικού							
2 Η υποχρεωτική χρήση μάσκας αφορά ΜΟΝΟ τους εργαζόμενους που διαχειρίζονται μη τυποποιημένα τρόφιμα							
3 Αφορά σε χρήση ιατρικής μάσκας							
4 Ειδικοί κανόνες για τα πρακτορεία ΟΠΑΠ, θα συγκεκριμενοποιηθούν για τις 11 Μαΐου και μετά							

Παράρτημα 2

Ασφάλεια	Χρήση μάσκας	Υποχρεωτική χρήση μάσκας από εργαζομένους και κοινό σε ΜΜΜ και ταξί, κατά την χρήση ανελκυστήρων, σε Νοσοκομεία και διαγνωστικά κέντρα καθώς και σε εργαζόμενους σε super market και καταστήματα τροφίμων (μόνο όσους διαχειρίζονται μη τυποποιημένα τρόφιμα), χώρους εστίασης, κομμωτήρια και κέντρα αισθητικής
		Αυστηρή σύσταση για χρήση μάσκας (υφασμάτινης ή άλλης) σε όλους τους κλειστούς χώρους από εργαζόμενους και πελάτες και στα ΜΜΜ
		Άτομα 3ης ηλικίας (ισχυρή σύσταση για συνέχιση του «Μένουμε Σπίτι»)
Κυκλοφορία	Χρονικός περιορισμός	Αυστηρή σύσταση για περιορισμένη κυκλοφορία σε ανοιχτούς δημόσιους χώρους από τις 12πμ έως τις 6πμ
	Μετακινήσεις	Σύσταση για χρήση ΙΧ, αναστολή δακτυλίου για τις μετακινήσεις του πληθυσμού στην Αθήνα και ελεύθερο πάρκινγκ στα μητροπολιτικά κέντρα, με στόχο την αποσυμφόρηση των ΜΜΜ κατά το πρώτο κρίσιμο δίμηνο
		Πρόβλεψη για χρήση των ΜΜΜ κατά τις ώρες αιχμής (7-10πμ και 2-5μμ) μόνο από εργαζόμενους για προσέλευση και αποχώρηση από εργασία
Εργασία	Ωράριο προσέλευσης (Αθήνα / Θεσσαλονίκη)	Δημόσιοι υπάλληλοι σε τρία κύματα από τις 7πμ έως τις 9πμ
		Υπάλληλοι ιδιωτικού τομέα (πλην τραπεζών, σούπερ μάρκετ και φούρνων) σε δύο κύματα από τις 9πμ έως τις 10πμ
		Ώρα έναρξης εμπορικών καταστημάτων 10πμ
	Εργασία εξ αποστάσεως	Σύσταση για τηλεργασία στο δημόσιο (πλην Σωμάτων Ασφαλείας, Ενόπλων Δυνάμεων, Εθνικού Συστήματος Υγείας) και τον ιδιωτικό τομέα για το 70% των εργαζομένων κατά τον μήνα Μάιο
	Ειδικά θέματα	Δυνατότητα αναστολής εργασίας για τους γονείς με παιδιά έως 15 ετών
		Επιβολή ορίου στις επιχειρήσεις που ανοίγουν να επαναφέρουν κατ' ελάχιστον σε ενεργή απασχόληση το 50% των εργαζομένων τους

Παράρτημα 3

ΕΝΤΥΠΟ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ SARS-COV-2		
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ		
Αριθμός εργαζομένων		
ΚΑΔ		
Επιφάνεια κυρίως χώρου εργασίας:		
A. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Η επιχείρηση είχε αναστείλει τη λειτουργία της με εντολή δημόσιας αρχής;	☐	☐
Η δραστηριότητα περιλαμβάνει άμεση επαφή με το κοινό, πελάτες, εξωτερικούς συνεργάτες (τρίτους);	☐	☐
Η επιχείρηση περιλαμβάνει, λόγω της δραστηριότητάς της, θέσεις εργασίας σε απόσταση μικρότερη των κρίσιμων ορίων που έχουν οριστεί από τον ΕΟΔΥ ή άλλους αρμόδιους φορείς (μετά τη λήψη οργανωτικών μέτρων);	☐	☐
Η επιχείρηση απασχολεί οδηγούς / διανομείς / πωλητές;	☐	☐
Υπάρχουν εργαζόμενοι που ανήκουν σε ομάδα υψηλού κινδύνου για σοβαρή λοίμωξη για COVID-19 σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΟΔΥ ή εργαζόμενοι που νοσηλεύτηκαν για λοίμωξη με COVID-19;	☐	☐
Δόθηκαν οδηγίες από τον ιατρό εργασίας (εφόσον υπάρχει υποχρέωση απασχόλησης);	☐	☐
Δόθηκαν οδηγίες από τον τεχνικό ασφάλειας;	☐	☐
B1. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Έχει γίνει αναδιοργάνωση των υφιστάμενων θέσεων εργασίας – πρακτικών – διαδικασιών προκειμένου να τηρηθούν οι κρίσιμες αποστάσεις και προϋποθέσεις που έχουν ορίσει ο ΕΟΔΥ, η Εθνική Επιτροπή Προστασίας της Δημόσιας Υγείας και οι αρμόδιοι φορείς;	☐	☐
Αν ναι, ποια από τα ακόλουθα μέτρα έχουν ληφθεί;		
ο Σήμανση - διαγράμμιση για την τήρηση των προβλεπόμενων αποστάσεων	☐	☐
ο Απόσταση θέσεων εργασίας σύμφωνα με τα όρια που έχουν τεθεί (όπου είναι εφικτό)	☐	☐
ο Τοποθέτηση διαχωριστικών	☐	☐
ο Σταδιακή προσέλευση/αποχώρηση	☐	☐
ο Εξ αποστάσεως εργασία	☐	☐
ο Περιορισμός συναντήσεων – συναθροίσεων	☐	☐
ο Ελεγχόμενη πρόσβαση σε κοινόχρηστους χώρους (υγιεινής, εστίασης, αποδυτηρίων, κ.λπ.)	☐	☐
ο Ελεγχόμενη διακίνηση υλικών/αντικειμένων/προϊόντων	☐	☐
ο Προώθηση ανέπαφων συναλλαγών	☐	☐
ο Άλλα μέτρα	☐	☐
Γίνεται επίβλεψη/ρύθμιση της προσέλευσης τρίτων (πελατών, συνεργατών, διανομέων, κ.λπ.), ώστε να αποφεύγεται ο συνωστισμός και να εξασφαλίζεται η τήρηση των απαιτούμενων μέτρων προστασίας, σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΟΔΥ, της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας της Δημόσιας Υγείας και τις αποφάσεις των αρμόδιων φορέων;	☐	☐

Ενημερώνονται οι εργαζόμενοι για τα προληπτικά μέτρα που λαμβάνονται;	☐	☐
Υπάρχει συμμόρφωση σχετικά με τη χρήση κλιμάκων και ανελκυστήρων;	☐	☐
B2. ΜΕΤΡΑ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Έγινε ενημέρωση των εργαζομένων και των τρίτων για συμμόρφωση με τις ορθές πρακτικές ατομικής και αναπνευστικής υγιεινής; Τοποθετήθηκαν σχετικές οδηγίες – αφίσες σε εμφανή σημεία;	☐	☐
Παρέχονται σε επαρκή ποσότητα αντισηπτικά διαλύματα;	☐	☐
Παρέχονται στους εργαζόμενους τα κατάλληλα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) (μάσκες κ.λπ.) σύμφωνα με τις με τις οδηγίες του ΕΟΔΥ, της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας της Δημόσιας Υγείας και τις αποφάσεις των αρμόδιων φορέων;	☐	☐
Έγινε εκπαίδευση των εργαζομένων για την ασφαλή χρήση των παραπάνω ΜΑΠ;	☐	☐
Γίνεται συστηματική επίβλεψη χρήσης των παραπάνω ΜΑΠ από τους εργαζομένους;	☐	☐
Δόθηκαν σχετικές οδηγίες σε οδηγούς, διανομείς, πωλητές;	☐	☐
B3. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Εξασφαλίζεται επαρκής αερισμός των εργασιακών χώρων;	☐	☐
Γίνεται τακτική συντήρηση των συστημάτων εξαερισμού – κλιματισμού;	☐	☐
Παρέχονται τα κατάλληλα μέσα καθαρισμού και απολύμανσης και σε επαρκή ποσότητα;	☐	☐
Γίνεται συχνός και επιμελής καθαρισμός των χώρων και των επιφανειών εργασίας, του εξοπλισμού εργασίας καθώς και των εργαλείων, συσκευών και αντικειμένων που χρησιμοποιούνται (πόμολα, κουπαστές, διακόπτες, τηλεχειριστήρια, τηλέφωνα, πληκτρολόγια κ.λπ.);	☐	☐
Γίνεται συστηματικός καθαρισμός των κοινόχρηστων χώρων όπως αποδυτήρια, λουτρό, χώροι εστίασης;	☐	☐
Υπάρχουν σκεπαστοί κάδοι απορριμμάτων, όπου απορρίπτονται αμέσως μετά τη χρήση τους τα ΜΑΠ μιας χρήσης, καθώς και τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για την απολύμανση και τα είδη προσωπικής υγιεινής;	☐	☐
Γίνεται συχνός καθαρισμός των ενδυμάτων εργασίας (φόρμες, ποδιές κ.λπ.), καθώς και των συνήθων ΜΑΠ που χορηγούνται (π.χ. κράνη και υποδήματα ασφαλείας, ποδιές, στολές, γάντια, μέσα προστασίας της ακοής, κ.λπ.);	☐	☐
Λήφθηκε μέριμνα για αυστηρά προσωπική χρήση των συνήθων ΜΑΠ (π.χ. κράνη και υποδήματα ασφαλείας, ποδιές, στολές, γάντια, μέσα προστασίας της ακοής, κ.λπ.);	☐	☐
B4. ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ - ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΟΡΩΝΟΪΟ SARS-COV-2	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Έχει σχεδιαστεί διαδικασία διαχείρισης ύποπτου κρούσματος COVID-19;	☐	☐
Λαμβάνονται ειδικά μέτρα προστασίας για εργαζόμενους που ανήκουν σε ομάδα υψηλού κινδύνου για σοβαρή λοίμωξη COVID-19 σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΟΔΥ ή εργαζόμενους που νοσηλεύτηκαν για λοίμωξη COVID-19;	☐	☐

Παράρτημα 4

ΑΝΩΝΥΜΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ		
	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Είχατε τις τελευταίες δύο ημέρες βήχα, πονόλαιμο ή πυρετό;	☐	☐
Είχατε τις τελευταίες επτά ημέρες πυρετό;	☐	☐
Πήρατε αντιπυρετικό, αναλγητικό, αντιφλεγμονώδες ή μυοχαλαρωτικό τις προηγούμενες 5 ώρες;	☐	☐
Νοσεί κάποιο μέλος της οικογένειάς σας με πυρετό που δεν έχει προσδιορισμένη αιτία τις τελευταίες επτά ημέρες;	☐	☐
Μήπως ήλθατε σε επαφή με επιβεβαιωμένο κρούσμα κορωνοϊού τις τελευταίες δύο εβδομάδες;	☐	☐
Μήπως ήλθε σε επαφή με βεβαιωμένο κρούσμα κορωνοϊού κάποιο από τα μέλη της οικογένειάς σας τις τελευταίες δύο εβδομάδες;	☐	☐
Γνωρίζετε αν κάποιο από τα άτομα που έχετε έλθει σε επαφή στο χώρο εργασίας σας ή αλλού βρίσκεται τώρα σε περιορισμό (καραντίνα) διότι έχει θεωρηθεί ύποπτη επαφή;	☐	☐
Επιστρέψατε από το εξωτερικό τις τελευταίες δύο εβδομάδες χωρίς να υποβληθείτε σε καραντίνα;	☐	☐